

Talvel sõitmise tarkused

Tänavune talv on tekitanud autoomanikele igasuguseid probleeme. Lisaks krõbedamatele külmakraadidele valmistab paljudele autojuhtidele peavalu ka rohke lumi. Seepärast oleks paslik aeg üle korrata mõned lumes liikumise tarkused.

- Kõige rohkem jõudu kulub auto paigalt liigutamiseks, seepärast väldi peatusi sügavas lumes. Kui pead seda siiski tegema, sõida paar korda meetri jagu edasi-tagasi. Nii tihendad rataste alla jäävat lund ja valmistad endale „stardirada“ ette.
- Lumes alusta liikumist alati otsesuunas – ära keera rooli enne, kui auto pole liikuma hakanud.
- Ka sügavama lumega kohad püüa läbida otsejoones, sest auto suuna muutmisel hakkab iga ratas liikuma oma rada pidi ja veeretakistus suureneb oluliselt.
- Lumes liikudes püüa maksimaalselt ära kasutada eesliikujate jälgi – nii on veeretakistus ning seega ka kinnijäämise oht kõige väiksem.
- Kui auto on kinni jäänud, püüa algul ettevaatlikult tagur-

dada. Kui ka see tulemusi ei anna, tule autost välja ja ürita edasiliikumist pärssiv takistus kõrvaldada. Meeleheitlik ühe koha peal kaapimine autot reeglina edasi ei vii, pigem kaevub

see veel sügavamale lumme.

- Talvisel ajal on mõistlik alati kaasas vedada labidat ja kotikest liiva või kivipuruga. Kui neid pole, kõlbab hädajuhtumil ratta alla panemiseks ka auto

põhjamatt.

- Kui vähegi võimalik, abista hättasattunud kolleegi, sest mitte keegi ei tea, millal ta ise abi vajab.

Ohutu külmkäivituse tagab õigesti valitud õli

Kaido Kõöp
Addinol Lääne- ja Kesk-Eesti müügijuht

Tarbesõidukitele, olgu need siis kaubikud, veoautod või raske- tehnik, tekitavad talvel lisaks jääle ja lumele probleeme ka madalad temperatuurid. Selleks, et tagada kõikide mootoriosade ja hõõrdepaaride tõhus ja kiire õlitus ning kaitsta mootorit optimaalselt külmumise ja korrosiooni eest, on madalateks temperatuurideks vaja usaldusväärset ja kõrge jõudlusega õli. Ainult siis on garanteeritud mootori probleemideta külmkäivitus ja soojenemine ning tullaakse toime suurte koormustega.

Talvised madalad tempera-

tuurid on õile suurim väljakutse. Miks? Sest hoolimata miinuskraadidest peab mootoriõli jõudma kohe kõikide mootori liikuvate osadeni ning tagama optimaalse kaitse kulumise ja korrosiooni eest.

Seda, kas mootoriõli selle ülesandega toime tuleb, näitab õli pumbatavuse piirtemperatuur. See on temperatuur, mille juures õli veel õlipumpa voolab, ilma et õhku sisse imetakse ja õlinappus tekiks. SAE 10W-40 viskoossusklassi mootoriõli pumbatavuse piirtemperatuur on -30 °C. Ometi on praktika näidanud, et niivõrd külmal talvel nagu tänavu on isegi see väärtus sageli kriitiline.

Põhjamaade madalatel temperatuuridel on tarbesõidukites ideaalne kasutada näiteks täissünteesilist mootoriõli (Professional 0530 E6) viskoossusklassis SAE 5W-30, mille pumbatavuse piirtemperatuur on -35 °C ja hangumispunkt ca -45 °C. See tähendab, et õlil on hea voolavus madala-

tel temperatuuridel, mis tagab suurtel koormustel töötavate tarbesõidukite diiselmootorite probleemideta ja ohutu külmkäivituse.

Rääkides hüdrosüsteemi töövedelikest, soovitan madalate temperatuuride juures kasutada kindlasti HVLP klassi kuuluvaid aastaringseid töövedelikke (DIN 51524-3 HVLP). Miinimumnõue HVLP klassi viskoossusindeksile (VI) on 140. Viskoossusindeks näitab töövedeliku voolavuse sõltuvust temperatuurist, see tähendab, mida suurem on viskoossusindeks, seda vähem sõltub õli voolavus temperatuurist ehk seda paremini talub õli madalat ja kõrget temperatuuri. Näiteks Addinoli HVLP klassi töövedelike viskoossusindeks on 170, mis on meie kliimas oluline eelis. Kindlasti tuleb töövedeliku valikul jälgida ka hüdrosüsteemi tootja nõudeid. Lihtsamalt öeldes tuleks valida väiksema läbimõõduga hüdrosilindrite ja torustike (5-10 cm) puhul

väiksem viskoossus, näiteks HVLP 32 ning suurema läbimõõdu puhul (15-25 cm) HVLP 46 viskoossus. Rõhutan, et see soovitus on üldine ja kasulik oleks konsulteerida määrdeainespetsialistiga.

Ka transmissiooniõlide viskoossusel on madalatel temperatuuridel äärmiselt suur tähtsus. Mida paksem (viskoossem) on käigukasti või vedava silla õli, seda rohkem kulub ka kütust ja käikude lülitus on raskendatud. Näiteks kasutades SAE 85W-90 viskoossusklassi määrdeõli, tarbib sõiduk -20 °C juures kindlasti rohkem kütust kui SAE 80W-90 või SAE 75W-90 õli kasutamisel. Kuna kütuse tarbimine on autodel erinev, siis täpseid kokkuhoiunumbreid välja tuua ei ole võimalik, kuid üldjuhul on kokkuvõttes siiski garanteeritud.

Jälgida tuleb ka autotootja ettekirjutusi, kuna autotootjad ei aktsepteeri vanemates autodes sünteetilise SAE 75W-90 õli kasutamist.

Liiklusõnnetuste kogukahju ulatus mullu 39,7 miljoni euron

Liikluskindlustuse fondi andmetel oli liiklusõnnetuste kogukahju Eestis 2011. aasta kokkuvõttes 39,7 miljonit eurot.

Möödunud aasta liikluskindlustuses oli üheksa kuud sarnane eelmise aasta arengutega, kuid aasta lõpuni kestnud sügisilmad avaldasid soodsat mõju liikluskindlustuse tulemustele, selgub fondi poolt koondatud kindlustusandjate kahjude statistikast.

Fondi andmetel registreeriti 2011. aastal ligi 29 700 liiklusõnnetust, mis on 8 protsenti vähem eelmise aasta liiklusõnnetuste arvust ehk väiksem viimase kuue aasta keskmisest, olles 2009. aasta järel teine vähima liiklusõnnetuste arvuga aasta.

Keskmine hüvitis vähenes eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 5 protsenti ehk 1337 euron ja päevamakse vähenes 3 protsenti ehk 0,29 euron.

Liikluskindlustuse kindlustusmaksete maht oli aasta kokkuvõttes 1 protsent väiksem 2010. aasta sama perioodi suurusel, olles vastavalt 60,9 miljonit ja 61,5 miljonit eurot.

Kindlustusandjate poolt esitatud andmete kohaselt oli mullune liikluskindlustuse tehnilise kasumi suurus 0,8 miljonit eurot.

Fondi analüütiku Meelis Arumägi sõnul mõjutasid 2011. aasta tulemusi mitmed asjaolud, kuid loodusjõud ilmutasid end tavapärastelt selle kindlustusliigi olulise

sisendina. „Vaadates viimaste aastate aegrida, siis samavõrra kui esimene kvartal oli kahjujuhtumite arvu võrdluses keskmisest halvem, oli neljas kvartal parem ja oluline roll oli siin aasta lõpuni kestnud soojadel sügisilmadel,“ selgitas ta.

Fondi kahjuennetuse valdkonna juhi Erik Ernitsa kinnitusele tingis 2011. aasta liiklusõnnetuste arvu vähenemise vaid 3 kuud – veebruar, november ja detsember.

„Kui veebruaris ja novembris oli juhtumite arv vastavalt 16 ja 19 protsendi võrra väiksem 2010. aasta arvust, siis detsembris lausa 50 protsenti väiksem. Ülejäänud kuude lõikes oli 2011. aasta üsna sarnane eelneva aastaga,“ selgitas Ernits.

Liikluskindlustuse fond on liikluskindlustuse seaduse nõudel kindlustusandjate poolt asutatud ühing, mille peamine ülesanne on täita garantiifondi rolli ning hallata liikluskindlustuse registrit. Garantiifond hüvitab kindlustamata või tundmatuks jäänud sõidukite poolt põhjustatud kahjud.

Samuti kogutakse vahendeid olukordadeks, kui kindlustusandja ei ole võimeline kannatanute nõudeid rahuldama maksejõuetuse tõttu. Fond on lüli liikluskindlustuse rahvusvahelises võrgustikus, täites nii Euroopa Liidu nõuetest tulenevat teabekeskuse ja kompensatsiooniorgani rolli kui ka rahvusliku büroo rolli Rohelise kaardi süsteemis.

BNS

Õnnetusterohkeim ristmik on jätkuvalt Rocca al Mare ringristmik

Liikluskindlustuse fondi andmetel oli mullu Eesti õnnetusterohkeim liiklussõlm Rocca al Mare ringristmik Tallinnas, kus aasta jooksul juhtus 225 liiklusõnnetust.

Rocca al Mare ristmik on Eesti õnnetusterohkeim liiklussõlm juba mitmendat aastat järjest. 2010. aastal juhtus sellel ristmikul 152 liiklusõnnetust, seega on olukord ristmikul aastaga oluliselt halvenenud, teatas liikluskindlustuse fond.

Mullu Rocca al Mare ristmikul juhtunud 225 liiklusõnnetust tekitasid kogukahju 230 000 eurot. 2010. aastal seal juhtunud 152 õnnetuse kogukahju oli 156 000 eurot.

Õnnetuste arvult teisel kohal oli Ülemiste ristmik Tallinnas, kus mullu juhtus 156 liiklusõnnetust. Ka sellel ristmikul on aastaga õnnetuste

arv kasvanud – 2010. aastal juhtus Ülemiste ristmikul 134 liiklusõnnetust. Ülemiste ristmik oli õnnetuste arvult teisel kohal ka 2010. aastal.

Kolmandal kohal on Tallinnas asuv Tammsaare tee ja Sõpruse puiestee ristmik 108 liiklusõnnetusega. 2010. aastal juhtus seal 76 õnnetust. 2010. aastal oli õnnetuste arvult kolmandal kohal Tallinna Taksopargi ristmik.

Tallinna 30 suurema liiklusõnnetuste arvuga ristmikel tekkinud kahjusumma oli ligi kaks miljonit eurot, ehk umbes 5 protsenti kõigist 2011. aastal juhtunud Eesti liikluskindlustuse juhtumite kahjusummast.

Liikluskindlustuse fondi andmetel oli liiklusõnnetuste kogukahju Eestis 2011. aasta kokkuvõttes 39,7 miljonit eurot.

BNS

Hiiumaa

- Ostan traktori T 16. Tel 5666 2334
- Müüa Ford Focus Chia 1,8 TDCi 20.a, universaal,

ül.v mai 2014.a. Väga heas korras, palju lisasid. Tel 5392 7109

Saaremaa

- Ostan töötava sõiduki, võib vajada remonti, hind kuni 700 eurot. Tel 525 2221.

- Ostan kallutava GAZ 53. Soovitavalt kehtiva ülevaatusega. Tel 503 3931.